

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2001/65 Le

in de klacht nr. 058.01

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft met ingang van 1 november 1977 voor twintig jaar een spaar-kasovereenkomst met beleggingsrisico bij verzekeraar gesloten. Klager is blijkens een hem uitgereikt certificaat toegetreden tot de beleggersgroep 1997-2. Het door deze groep ingelegde vermogen is aangeduid als 'beleggingskas 1997-2'. Deze kas is door verzekeraar belegd in aandelen, onroerend goed en vastrentende waarden.

Verzekeraar heeft het in aandelen en onroerend goed belegde deel van de kas in februari 1997 te gelde gemaakt en de opbrengsten op deposito gezet. De beleggingskas is in mei 1998 aan de deelnemers uitgekeerd. Het aandeel van klager daarin is berekend op f 218.277,56. Daarvan is f 108.774,77 aangewend voor aflossing van een (door een zustermaatschappij van verzekeraar) aan klager verstrekte geldlening. Het resterende bedrag van f 109.502,79 heeft verzekeraar tweemaal uitgekeerd: eenmaal aan klager en eenmaal aan een bank, waaraan klager een vordering tot dat bedrag had gecedeerd.

Verzekeraar heeft klager aangesproken tot terugbetaling van f 109.502,79. Klager heeft f 60.000,- betaald en geweigerd het restant van f 49.502,79 te voldoen. Klager is bij vonnis veroordeeld tot betaling van dit bedrag aan (de lasthebber van) verzekeraar. Klager is tegen dit vonnis in verzet gekomen en heeft in reconventie van verzekeraar f 43.240,- gevorderd, zijnde de schade die hij stelt te hebben geleden als gevolg van toerekenbare tekortkoming in de uitvoering van de spaarkasovereenkomst door verzekeraar.

De klacht

Klager is met verzekeraar in conflict geraakt over de berekening van het gemiddelde rendement per eenheid van deelneming. Klager heeft berekend dat een eenheid na twintig jaar inleg bij een gemiddeld rendement van 9% f 3.345,- oplevert en f 3.780,- bij een gemiddeld rendement van 10%. De individuele uitkering aan klager bedroeg f 3.244,- per eenheid. Het behaalde rendement moet dus $\pm 8.7\%$ zijn. Klager heeft verzekeraar gevraagd hoe hij op een in zijn jaarbericht van de beleggingskassen vermeld gemiddeld rendement van 9.9% is gekomen.

2001/65 Le

Verzekeraar heeft verklaard dat de aandelen van de beleggingskas in februari 1997 zijn verkocht. Uit het jaarbericht 1996 blijkt dat met de aandelen tot en met jaar 19 een rendement van 10.0% is behaald. De AEX-index was tot en met februari 1997 16% gestegen. Daarna is de opbrengst van de aandelen op rente uitgezet. De rente was ongeveer 6% per jaar, dus 5% over tien maanden. Het rendement op de aandelen wordt dus $100\% \times 16 \times 105 = 122\%$. Verzekeraar heeft in zijn brief aan klager van 16 juni 1998 medegedeeld dat door de stijging van de koersen van de aandelen het aandelenbelang in het belegde vermogen aan het eind van jaar 19 veruit het grootst was. Op de aandelen is een rendement van 22% behaald.

In februari 1997 is ook het onroerend goed verkocht. De opbrengst is op rente gezet, zodat ook hier minimaal 5% rendement is behaald. Het andere deel van het vermogen was belegd in obligaties, waarmee ook 5 à 6% rente is behaald. Gesteld dat het aandelenbelang in de beleggingskas 70% was (een lage schatting volgens klager) dan was het gemiddelde rendement $(70 \times 122\%) + (30 \times 105\%) : 100 = 11.7\%$. Klager vraagt zich af hoe het rendement dan kan zijn gedaald. Ook hier heeft verzekeraar geen verklaring voor. Verzekeraar is uit hoofde van de overeenkomst verplicht hierover juiste gegevens te verschaffen.

Het standpunt van verzekeraar

Klager heeft ook in de verzetprocedure bij de rechtbank bezwaar gemaakt tegen de hoogte van de uitkering. Deze procedure loopt nog.

Klager heeft geconcludeerd dat verzekeraar onzorgvuldig omgaat met de berekeningen. Verzekeraar merkt hierover op dat de berekeningen zijn uitgevoerd door zijn actuariële afdeling. Daarnaast staat verzekeraar onder toezicht van de Pensioen- en Verzekeringskamer. De jaarrekeningen van verzekeraar worden gecontroleerd door een externe accountant. In de correspondentie met klager heeft verzekeraar aangegeven dat individuele rendementen zullen afwijken van het opbrengstpercentage van het totale belegde vermogen. De factoren die van belang zijn voor de individuele rendementen, zijn vermeld in de algemene voorwaarden. Dit zijn: de leeftijd van de verzekerde op de ingangsdatum van het contract, de wijze van betalen en de verdeelfactor naar de maand van ingang van het contract. Een en ander is nog eens duidelijk vermeld in de bijlagen bij het (aan klager uitgereikte) certificaat. Verzekeraar heeft voorts de berekening uiteengezet in een brief van 14 november 1998 aan klager.

Verzekeraar heeft in februari 1997 besloten het vermogen van de kassen, die in 1997 afliepen, veilig te stellen op grond van inschatting van de op dat moment aanwezige risico's en de met veiligstelling te behalen relatief goede rendementen. Het vermogen werd liquide gemaakt en op een depositorekening gezet. Gevolg hiervan was dat de deelnemers in de 1997-kassen vanaf dat moment beschermd waren tegen mogelijke koersdalingen, maar anderzijds niet meer konden profiteren van eventuele koersstijgingen. Hoewel daarmee niet in alle gevallen 'het onderste uit de kan wordt gehaald', sluit dit beleid naar de mening van verzekeraar prima aan bij de eis van zorgvuldig vermogensbeheer. Voor de genoemde deelnemers heeft dit ertoe geleid dat slechts ten dele is geprofiteerd van het - achteraf gezien - toch nog goede beursjaar 1997.

Klager gaat bij zijn berekening van het rendement van 11.7% uit van een aantal onjuiste veronderstellingen. Zo bedroeg het aandelenbelang in de totale beleggingspool in 1996: 45.7% en in 1997: 43.0%.

2001/65 Le

Het commentaar van klager

Naar aanleiding van het verweer van verzekeraar heeft klager nog aangevoerd dat zijn klacht betreft de berekening door verzekeraar van het behaalde gemiddelde rendement van 9.9% per eenheid. Klager kan de door verzekeraar daaromtrent gegeven verklaring niet als serieus accepteren en wil daarvan een gedegen berekening zien. Een volledige verantwoording van de door verzekeraar gepubliceerde cijfers lijkt klager op zijn plaats

Het oordeel van de Raad

1. Onder de aan de Raad overgelegde stukken bevindt zich een kopie van de conclusie van eis in oppositie, tevens eis in reconventie, in het bij de rechtbank aanhangige geschil tussen klager en (de lasthebber van) verzekeraar. Uit dit stuk blijkt dat klager zijn vordering in reconventie mede heeft gebaseerd op de stelling dat verzekeraar aanzienlijk meer had moeten uitkeren dan het onder Inleiding genoemde bedrag van f 218.277,56 en dat klager recht en belang heeft om de hoogte van de totale opbrengst van zijn inleg bij de rechtbank aan de orde te stellen.

2. Naar het oordeel van de Raad betreft de klacht over de wijze van berekening van - en voorlichting over - het behaalde rendement van de onderhavige beleggingskas door verzekeraar in de kern de hoogte van de aan klager toekomende uitkering, welke inzet is van het door hem bij de rechter aanhangig gemaakte geschil.

3. Artikel 5 onder c. van het Reglement Raad van Toezicht Verzekeringen luidt: 'De Raad behandelt geen klachten die betrekking hebben op een bij de rechter of bij een andere, ter beslechting van geschillen in de verzekeringsovereenkomst of bemiddelings-overeenkomst aangewezen instantie aanhangige klacht of geschil dan wel wanneer de rechter of een hiervoor bedoelde instantie reeds over de klacht heeft geoordeeld.' De strekking van de bepaling is te voorkomen, dat de tuchtprocedure bij de Raad zou kunnen worden gebruikt om de weg die partijen ter beslechting van hun geschillen zijn opgegaan, geheel of ten dele aan te vullen, te doorkruisen, te beïnvloeden of van haar kracht te ontdoen. Dit is het geval bij de onderhavige klacht.

4. De conclusie van het voorgaande is dat klager niet-ontvankelijk dient te worden verklaard.

De beslissing

De Raad verklaart klager niet-ontvankelijk in zijn klacht.

Aldus is beslist op 5 november 2001 door Mr. J. Borgesius, Mr. J.G.C. Kamphuisen, Mr. Th.B. ten Kate en Mr. E.M. Wesseling-van Gent, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Fungerend Voorzitter:

(Mr. J. Borgesius)

De Secretaris:

(Mr. C.A.M. Splinter)